

Arrest

nr. 337 981 van 17 december 2025
in de zaak RvV X / IV

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat D. GEENS
Lange Lozanastraat 24
2018 ANTWERPEN

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE IV^{de} KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, op 10 april 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 31 maart 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 23 september 2025 met toepassing van artikel 39/73 van voormelde wet.

Gelet op het verzoek tot horen van 1 oktober 2025.

Gelet op de beschikking van 22 oktober 2025 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 13 november 2025.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M. RYCKASEYS.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat A. HAEGEMAN, die loco advocaat D. GEENS verschijnt.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Overeenkomstig artikel 39/73, § 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) werd aan de partijen de grond meegedeeld waarop de kamervoorzitter steunt om te oordelen dat het beroep door middel van een louter schriftelijke procedure kan verworpen worden. *In casu* wordt het volgende gesteld:

“1. Verzoeker, die verklaart de [Palestijnse] nationaliteit te bezitten en aan wie internationale bescherming werd verleend in Griekenland, dient beroep in tegen de beslissing “niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)” van 31 maart 2025, genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Uit het administratief dossier blijkt dat aan verzoeker in Griekenland op 23 februari 2023 de vluchtelingenstatus toegekend werd en dat aan hem een verblijfsvergunning afgegeven

werd die geldig is tot en met 22 februari 2026 (AD, map 6 - landeninformatie, stuk 1 - antwoordbrief Griekse asiendiensten van 14 november 2023; stuk 2 - EURODAC MARKED RECORD van 7 juni 2023).

2. Verzoeker klaagt aan dat de verwerende partij bij het nemen van de bestreden beslissing de in artikel 57/6, §3, derde lid van de Vreemdelingenwet gestelde termijn van vijftien werkdagen niet heeft gerespecteerd.

De Raad wijst er op dat dit een louter indicatieve ordetermijn betreft. Een snelle behandeling is derhalve wenselijk, maar niet verplicht. De wet verbindt aan het overschrijden van voormelde termijn geen sanctie en er zijn geen wettelijke bepalingen of beginselen die de Raad toelaten een vreemdeling als vluchteling te erkennen of de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen omdat zijn verzoek om internationale bescherming niet binnen een bepaalde termijn werd afgehandeld. Evenmin wordt de verwerende partij opgelegd om in zijn beslissing op grond van artikel 57/6, §3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet uitleg te verschaffen waarom de vooropgestelde termijn niet werd nageleefd, noch kan uit het niet nemen van een beslissing tot niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU-lidstaat) binnen de door artikel 57/6, §3, derde lid van voormelde wet gestelde termijn worden afgeleid dat het beschermingsverzoek wél ontvankelijk dient te worden verklaard, zoals verzoeker suggereert in het verzoekschrift. Het overschrijden van die termijn van 15 dagen brengt immers geen verlies van bevoegdheid met zich mee (cf. RvS 4 oktober 2018, nr. 13.026 (c)). Dat deze termijn wordt overschreden, heeft aldus geenszins tot gevolg dat de verwerende partij niet (langer) bevoegd zou zijn om de ingediende verzoeken om internationale bescherming op grond van voormelde bepaling niet-ontvankelijk te verklaren. Bovendien kan verzoeker niet voorhouden benadeeld te zijn door de langere duur van de procedure nu hij hierdoor langer bescherming genoot tegen de beweerde vervolging en aanvullende stukken kon verzamelen ter staving van zijn relaas.

Verzoeker maakt een schending van artikel 57/6 van de Vreemdelingenwet, van de redelijke termijn, van het vertrouwensbeginsel, van het rechtszekerheidsbeginsel of van de motiveringsplicht dan ook niet aannemelijk.

3. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel vervat in artikel 33, lid 2, a) van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming. Dit beginsel van wederzijds vertrouwen betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, die als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van "tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken", dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij voormelde bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89). Verder kan er niet worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163-17, Jawo, pt. 95).

4. Uit de door beide partijen bijgebrachte landeninformatie blijkt dat er in Griekenland sprake is van een precaire situatie waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van statushouders in Griekenland. De situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland is ernstig en moeilijk, hetgeen onder andere het gevolg is van de administratieve obstakels waarmee zij worden geconfronteerd waardoor zij in zware en schrijnende levensomstandigheden kunnen terecht komen met belemmeringen inzake de toegang tot o.a. socio-economische en medische hulp.

In dit verband moet rekening worden gehouden met “alle gegevens van de zaak” (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 89) en is het noodzakelijk op basis van de individuele omstandigheden van de verzoeker zijn verzoek te beoordelen, waarbij het aan verzoeker toekomt om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich kan beroepen op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de rechten die daaruit voortvloeien zodanig zijn dat hij niet terechtkomt in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

5. Verzoeker slaagt er in casu niet in dit vermoeden te weerleggen. Hij betwist weliswaar in het verzoekschrift op algemene wijze, doch slaagt er niet in een ander licht te werpen op hetgeen in de bestreden beslissing concreet met betrekking tot zijn persoonlijke situatie en levensomstandigheden als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland wordt vastgesteld. Door louter te verwijzen naar algemene informatie en te stellen dat hij het niet eens is met de gevolgtrekking van de commissaris-generaal, brengt verzoeker geen concrete en geobjectiveerde elementen aan die een ander licht kunnen werpen op de bevindingen van de commissaris-generaal inzake de niet-ontvankelijkheid van zijn beschermingsverzoek.

Verzoeker maakt vooreerst niet aannemelijk dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zou verhinderen om zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Verzoeker brengt geen elementen aan waaruit kan blijken dat hij kampt met psychologische of medische problemen of andere elementen die zijn zelfstandig functioneren beïnvloeden. Hoewel verzoekende partij in zijn verzoekschrift stelt te kampen met medische problemen, waaronder een zware depressie, en beweert ter zake medische attesten aan verweerder te hebben overgemaakt, blijkt uit het administratief dossier dat dergelijke stukken ontbreken. Verzoekende partij heeft op geen enkel ogenblik enig relevant of verifieerbaar document aan het CGVS bezorgd ter staving van de gestelde medische problematiek. Er kan dan ook niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld. Aldus brengt verzoeker wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen aan waaruit moet worden besloten tot het bestaan van een bijzondere kwetsbaarheid in zijn hoofde in de zin van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie.

Er liggen in casu geen specifieke elementen voor waaruit in hoofde van verzoeker een bijzondere kwetsbaarheid kan blijken die hem bij een terugkeer naar Griekenland zou blootstellen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

6. In zoverre verzoeker in het verzoekschrift zou aanklagen dat de verwerende partij heeft nagelaten te onderzoeken of hij actueel internationale bescherming geniet in Griekenland, dient er nogmaals op te worden gewezen dat volgens de gegevens in het administratief dossier hem op 23 februari 2023 de vluchtelingenstatus toegekend werd in Griekenland en dat aan hem een verblijfsvergunning afgegeven werd die geldig is tot en met 22 februari 2026 (AD, map 6 - landeninformatie, stuk 1 - antwoordbrief Griekse asiendiensten van 14 november 2023; stuk 2 - EURODAC MARKED RECORD van 7 juni 2023). Waar de verblijfstitels blijkens artikel 24 van de richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) (hierna: richtlijn 2011/95/EU) in wezen beperkt in de tijd en verlengbaar zijn (zoals overigens ook in België), is zulks in beginsel niet het geval wat betreft de verleende beschermingsstatus die onverkort blijft gelden zolang er een nood is aan bescherming en die slechts in uitzonderlijke, limitatief bepaalde omstandigheden kan worden ingetrokken of beëindigd (cf. de artikelen 11, 14, 16 en 19 van de richtlijn 2011/95/EU). De bewijslast met betrekking tot de eerder verleende internationale bescherming(ssstatus) in toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet berust inderdaad bij de verwerende partij, doch eens hieraan is voldaan, komt het de verzoeker die de actualiteit of effectiviteit van deze bescherming ter discussie stelt, persoonlijk toe om aan te tonen dat hij niet (meer) op deze bescherming kan rekenen. Het komt aldus aan verzoeker zelf en niet aan de verwerende partij toe om het bewijs te leveren dat hij in Griekenland niet langer internationale bescherming geniet. Verzoeker blijft hier echter in gebreke. Door louter te stellen dat hij Griekenland op 1 juni 2023 heeft verlaten en aldaar geen domicilie meer heeft, kan verzoeker hier geen ander licht op werpen. Hij brengt geen concrete gegevens of verifieerbare elementen bij die wijzen op een intrekking of opheffing van de hem verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin.

7. Uit het administratief dossier blijkt aldus dat aan verzoeker in Griekenland op 23 februari 2023 de vluchtelingenstatus toegekend werd in Griekenland en dat aan hem een verblijfsvergunning afgegeven werd die geldig is tot en met 22 februari 2026 (AD, map 6 - landeninformatie, stuk 1 - antwoordbrief Griekse asiendiensten van 14 november 2023; stuk 2 - EURODAC MARKED RECORD van 7 juni 2023). Verzoeker voert in het verzoekschrift aan dat hij niet in het bezit is van een geldige Grieks verblijfsvergunning. Nochtans blijkt uit het administratief dossier, meer bepaald uit de brief van de Griekse asielautoriteiten, dat verzoeker

na het verkrijgen van de vluchtelingenstatus een Griekse verblijfsvergunning ontving die geldig is tot 22 februari 2026 (AD, map 6 - landeninformatie, stuk 1 - antwoordbrief Griekse asiendiensten van 14 november 2023). Verzoeker gaf tijdens het persoonlijk onderhoud zelf aan in het bezit te zijn van een Griekse verblijfskaart en een paspoort (NPO, p. 13). Zijn betoog in het verzoekschrift betreft aldus een blote bewering die niet ondersteund wordt door enig begin van bewijs. Uit het administratief dossier blijkt bijgevolg duidelijk dat verzoeker internationale bescherming kreeg in Griekenland en dat hij ook Griekse verblijfsvergunning heeft gekregen. Het verstrijken van de geldigheid van verzoekers Griekse verblijfsvergunning blijkt nergens uit en wordt door verzoeker niet aangetoond. Waar verzoeker bovendien in het verzoekschrift ingaat op de obstakels en problemen die zich voordoen bij het afgifte/verlengen van Griekse verblijfsvergunningen, dient erop gewezen te worden dat hij niet dienstig naar deze informatie hieromtrent kan verwijzen aangezien zijn Griekse verblijfsvergunning nog geldig en hij aldus bij terugkeer naar Griekenland nog over een geldige verblijfsvergunning zal beschikken. Het loutere feit dat hij op heden niet meer over deze verblijfsvergunning beschikt omdat hij deze zelf vernietigd heeft doet aan bovenstaande geen afbreuk. Er wordt namelijk nergens aangetoond dat hij in de onmogelijkheid zou verkeren om bij een terugkeer naar Griekenland een duplicaat aan te vragen.

8. Het komt aan de begunstigde(n) van internationale bescherming toe om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. Er kan van verzoeker verwacht worden dat hij de nodige procedures doorloopt en geduld uitoefent vooraleer hieromtrent conclusies te trekken. Zulke inspanningen blijken niet uit verzoekers verklaringen en gedragingen. De houding en het handelen van verzoeker duiden er daarentegen op dat hij geenszins van plan was om in Griekenland een duurzaam leven en een toekomst uit te bouwen nu hij amper drie maanden in Griekenland is gebleven na het verkrijgen van zijn internationale beschermingsstatus. Hij gaf ook aan dat hij oorspronkelijk de bedoeling had om van Athene naar België door te reizen, maar dit plan moest opbergen omdat hij in Kos werd opgepakt (NPO, p.9). Hieruit kan geen oprechte intentie blijken om een duurzaam bestaan op te bouwen in Griekenland. Mede op basis van zijn eerder kortstondig verblijf na het verkrijgen van internationale bescherming en de juiste documenten, is het voor verzoeker dan ook onmogelijk om conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden op vlak van huisvesting, werkgelegenheid, gezondheidszorg of het aanbieden van taalcursussen in Griekenland.

Wat betreft de huisvesting blijkt uit de verklaringen van verzoeker dat hij er wel degelijk in slaagde om onderdak te vinden in Griekenland (NPO, p. 11-12). Zo verbleef hij in Thessaloniki samen met een groep jongens in vier à vijf appartementen en trachtte hij telkens een beter en goedkoper onderkomen te vinden, teneinde geld te kunnen uitsparen (NPO, p. 11-12). Op een bepaald ogenblik kon hij tevens rekenen op de steun van een organisatie die hem onder meer shampoo en tandpasta verschaftte (NPO, p. 12). Verzoeker was evenwel niet in staat om de identiteit van deze organisatie te vermelden (NPO, p. 12). Hoewel hij kennelijk verschillende woongelegenheden wist te vinden, vond hij geen werk in Griekenland. Uit zijn verklaringen blijkt echter dat hij ter zake geen ernstige pogingen heeft ondernomen (NPO, p. 12). Hij beperkte zich tot het rechtstreeks aanspreken van werkgevers en andere Arabieren met de vraag of zij werk voor hem hadden (NPO, p. 12). Hij deed geen beroep op organisaties die hem eventueel bij de zoektocht naar werk hadden kunnen bijstaan, noch wendde hij zich tot een interimkantoor (NPO, p. 12-13). De stelling van verzoeker dat hij nieuw was en om die reden afhankelijk bleef van de informatie die andere Arabieren hem verstrekten, wordt niet als afdoende beschouwd (NPO, p. 12). De enkele bewering dat hem zou zijn meegedeeld dat dergelijke organisaties niet bestonden, of dat hij naar eigen zeggen nooit had gehoord van het bestaan van interimkantoren, ontheft hem niet van de verantwoordelijkheid om zelf actief op zoek te gaan naar passende hulpkanalen. Aan dergelijke ongefundeerde verklaringen, waarvoor verzoeker geen enkele concrete aanwijzing of onderbouwing aanreikt, kan geen geloof worden gehecht. Het uitblijven van enig initiatief op dit vlak roept dan ook ernstige vragen op omtrent de intentie van verzoeker om in Griekenland een duurzaam bestaan op te bouwen.

Uit het voorgaande blijkt duidelijk dat verzoeker geen concrete initiatieven heeft genomen om een bestaan in Griekenland uit te bouwen en er zijn rechten te doen gelden, hoewel hij een gezonde volwassen man is die bovendien beschikt over een netwerk en over middelen om zijn verblijf in Griekenland alsook zijn vertrek en verdere reis doorheen Europa te bewerkstelligen. In Griekenland kon hij rekenen op een groep vrienden die hem geld leenden wanneer hij dat nodig had (NPO, p. 12). Wanneer één van die vrienden zelf over onvoldoende middelen beschikte, was verzoeker op zijn beurt in staat om hem financieel te ondersteunen (NPO, p. 12). Een vriend in België betaalde bovendien zijn vliegtuigticket naar België (NPO, p. 14), en verzoeker was in staat dit bedrag terug te betalen nadat hij in België begon te werken (NPO, p. 13). Daarnaast moet worden opgemerkt dat verzoeker in Gaza verschillende jobs heeft uitgeoefend en zijn vertrek uit Gaza volledig zelfstandig heeft geregeld (NPO, p. 6-8). Dit alles wijst op een zekere mate van zelfredzaamheid en keuzemogelijkheden.

Verzoeker brengt in zijn verzoekschrift geen elementen bij die hier anders over doen denken. Uit bovenstaande kan niet afgeleid worden dat verzoeker buiten zijn eigen wil om in de onmogelijkheid was om zijn rechten in Griekenland te doen gelden. Het komt in dit verband hem toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoonst. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput.

Een algemene verwijzing, zoals in het verzoekschrift waarbij dienaangaande naar algemene landeninformatie wordt verwezen, naar de moeilijke (levens)omstandigheden voor begunstigten van internationale bescherming in Griekenland en een verwijzing naar het gebrek aan huisvesting, voldoende werkgelegenheid, onderwijs, ondersteuning en medische bijstand in Griekenland, volstaat niet om zonder meer aan te tonen dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient in concreto te worden aangetoond, waar verzoeker in gebreke blijft.

Waar verzoeker doorheen zijn verzoekschrift verwijst naar internationale rechtspraak, wijst de Raad erop dat precedenterwerking niet wordt aanvaard in het Belgische recht. De door verzoeker geciteerde rechtspraak betreft individuele gevallen en heeft geen precedentswaarde die bindend is. Elk verzoek om internationale bescherming dient op individuele basis en aan de hand van de hiertoe in concreto aangevoerde elementen onderzocht te worden, zoals in casu geschiedt.

Waar verzoeker nog aanvoert dat hij geen bescherming tegen refoulement geniet in Griekenland, verwijst de Raad naar het voorgaande waarbij werd vastgesteld dat geen elementen voorliggen waaruit kan blijken dat hij actueel niet langer internationale bescherming geniet in Griekenland. Op geen enkele wijze toont hij aan dat er sprake is van een wijdverspreide en systematische praktijk van teruggedrijving van erkende vluchtelingen door de Griekse overheden. Evenmin toont hij in concreto aan dat er in zijn geval een reëel risico op refoulement bestaat.

Verzoeker toont niet aan, ook al kan worden aangenomen dat zijn situatie door onzekerheid of een verslechtering van zijn levensomstandigheden gekenmerkt wordt, dat hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., overweging 91). Hij toont niet aan dat hij bij een terugkeer naar Griekenland persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

9. Verzoeker kan, gelet op de gedane vaststellingen, niet overtuigen dat er in zijn hoofde sprake is van buitengewone omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat hij, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht al komen. Hij maakt niet in concreto aannemelijk dat hij daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in zijn elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat hij zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Er zijn evenmin aanwijzingen dat verzoeker verhinderd zou zijn om opnieuw tot het Griekse grondgebied te worden toegelaten. Verzoeker toont niet aan dat hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., overweging 91). Verzoeker maakt zodoende niet op overtuigende wijze aannemelijk dat zijn situatie kan worden aangemerkt als een situatie van uitzonderlijke aard zoals geduid door het Europees Hof van Justitie (in voornoemde rechtspraak), noch dat hij zich derhalve niet langer onder de internationale bescherming die hem in Griekenland werd verleend, kan stellen. De stelling dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland zal worden blootgesteld aan onmenselijke of vernederende behandelingen is louter gebaseerd op hypothesen zonder dat verzoeker aantoonst dat hij persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

10. Derhalve lijkt verzoeker geen elementen naar voren te brengen waaruit blijkt dat hij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die reeds werd toegekend in Griekenland."

2. Door een verzoek tot horen in te dienen, maakt de verzoekende partij kenbaar dat zij het niet eens is met deze in de beschikking opgenomen grond (zij wordt overeenkomstig artikel 39/73, § 3 van de Vreemdelingenwet immers geacht met deze grond in te stemmen wanneer zij niet vraagt om te worden gehoord). In dit kader benadrukt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) dat het verzoeken om een hoorzitting om alsnog zijn visie kenbaar te maken de enige functie van het verzoek tot horen is (cf. Wetsontwerp van 6 december 2010 houdende diverse bepalingen (II), Memorie van toelichting, Parl.St. Kamer, 2010-2011, nr. 53 0772/001, 25, 26) en dit verzoek zodoende niet mag beschouwd worden

als een bijkomende memorie. Bovendien strekt het verzoek tot horen er niet toe de verzoekende partij de mogelijkheid te geven onvolkomenheden in het verzoekschrift, hetzij deze waarop in de beschikking overeenkomstig artikel 39/73, § 2 van de Vreemdelingenwet precies wordt gewezen, hetzij andere, alsnog recht te zetten. Ook het betoog ter terechtzitting vermag dit niet te doen.

3.1. De verwerende partij is niet ter terechtzitting verschenen.

3.2. Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:

“Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf.”

Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoekende partij te erkennen als vluchteling of haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nr. 227.364; RvS 13 mei 2014, nr. 227.365).

4.1. In het proces-verbaal van terechtzitting van 13 november 2025 staat het volgende vermeld:

“Tolk 1571 legt de eed af en tolkt Arabisch

De kamervoorzitter nodigt uit om te reageren op de beschikking, voorwerp van de vraag tot horen. VzP legt een aanvullende nota neer met het RSA-verslag van 30 sept. '25. Ze stelt dat het CGVS is blijven hangen in de maand mei '25, verwijzend naar het verslag van april '25. Ze stelt dat de analyse van het CGVS niet gevolgd kan worden, bovendien is ze niet aanwezig op zitting ondanks dit nieuwe rapport. Gezien VwP geen wederwoord biedt moet dit aanleiding geven tot erkenning. Ze duidt ook op het Helios+ programma aangevoerd door het CGVS, onlangs van start gegaan maar dit lenigt de noden niet. Ze wijst op het AIDA-verslag dat stelt dat de beschikbare plaatsen voor '25 medio '25 al ingenomen zijn, bovendien is de formule slechts toegankelijk voor mensen met IB minder dan 2 jaar. Zijzelf is erkend in feb. '23 zodat ze er sowieso geen toegang toe zal hebben. Ze wijst erop dat ze in juni '23 haar VIB heeft gedaan in België, ze werd pas gehoord in maart '25, de beslissing kwam er pas eind maart '25. Door een niet toepassen van de verkorte termijn is haar situatie ten aanzien van Griekenland verergerd. Of ze nu haar documenten al dan niet verloren is, de geldigheid ervan verloopt in feb. '26 zodat zij bij terugkeer niet meer over geldige papieren beschikt. De analyse van het CGVS inzake het vernieuwen van haar Griekse documenten wordt tegengesproken, het is geen zaak van een fluitje van een cent en ze wijst op cijfers uit het RSA-rapport waarbij van de meer dan 6000 lopende dossiers eind juni '25 nog meer dan 1500 dossiers lopende waren waarvan de behandeltijd reeds meer dan een jaar bedroeg, hieruit concluderen dat 75% binnen de 6 maanden behandeld wordt is niet correct. Voor de terugkeerders is de situatie moeilijker dan de blijvers, het einde van hun ADET betekent ook het einde van hun AMKA en AFM en de geldigheidsduur van haar ADET zal bij effectieve terugkeer verlopen zijn. Door deze problemen zal ze zich niet staande kunnen houden. Wat een eventuele woonplaats betreft, stelt ze dat per 4 à 5 samenwonen niet impliceert dat je stabiliteit kent of een eigen woonst hebt noch domiciliëring. De enige hulp van lokale organisaties die kan bekomen worden, is shampoo en tandpasta. Wat het werk betreft is ze het niet eens met de verwijzing van het CGVS naar interimkantoren of het zoeken via internet. Er is een perspectief van informeel werken met alle mogelijke gevolgen. Bovendien stelt het CGVS dat in dergelijke context niet betaald worden normaal is want het gaat over zwartwerk, en dat is een van de zovele cirkelredeneringen van het CGVS, net als deze inzake de zelfredzaamheid: het moeten geholpen worden door anderen/derden is geen teken van zelfredzaamheid. Ze duidt verder op problemen bij het opvragen van duplicaten: door terug te keren uit het buitenland zal de omweg via een rogatoire commissie die moet nagaan of er geen inbreuken aldaar zijn gepleegd, de termijn verlengen. Zowel wat betreft de algemene als haar individuele situatie loopt ze het risico op een verregaande deprivatie, dit heeft ze al meegemaakt. Ze vraagt de erkenning gezien ook de elementen inzake Gaza en het gegeven dat ze UNRWA-erkend is wat van rechtswege aanleiding hiertoe zou moeten zijn, zeker gezien er geen tegenindicaties zijn.”

4.2. Verzoekende partij legt op 7 november 2025 een aanvullende nota neer. In een eerste onderdeel, getiteld: “1. Met betrekking tot de algemene situatie van statushouders in Griekenland” citeert verzoekende partij uit en gaat ze dieper in op recente algemene landeninformatie waaronder het AIDA-verslag van september 2025. Voorts gaat ze in het onderdeel “Betreffende de verregaande toestand van deprivatie” in op rechtspraak van het Hof van Justitie. Een volgend onderdeel van de aanvullende nota handelt over de “Palestijnen: een sociale groep met een bijzondere kwetsbaarheid” waarbij ze wijst op een moeilijke psychische situatie die samenhangt met de situatie in Gaza. Vervolgens houdt verzoekende partij een

“analyse tegenover het land van herkomst” en benadrukt ze afkomstig te zijn uit Palestina waarbij ze de situatie van oorlog aldaar schets en het feit dat deze officieel als genocide wordt bestempeld.

Ter zitting van 13 november 2025 legt verzoekende partij nog een aanvullende nota neer. Daarin gaat ze opnieuw in op en citeert ze uit recente landeninformatie, waaronder het AIDA verslag van september 2025, met betrekking tot de algemene situatie van statushouders in Griekenland. Ze benadrukt tevens (cijfers van de organisatie RSA over) de zeer lange wachttijden bij aanvragen tot vernieuwing/vervanging van een ADET.

5. Verzoekende partij brengt met voormelde argumentatie ter zitting en de bij aanvullende nota's aangebrachte elementen, in zoverre deze nieuw zijn (*infra*), geen concrete en dienstige argumenten of elementen bij die afbreuk doen aan de grond in de beschikking van 23 september 2025.

5.1. Vooreerst wordt, zoals eerder ter zitting bij aanvang duidelijk werd aangegeven, benadrukt dat voormelde beschikking, hoger geciteerd in punt 1 van het arrest, het voorwerp uitmaakt van de vraag tot horen en niet de beslissing van het CGVS van 31 maart 2025. Ofschoon dit nochtans uitdrukkelijk en duidelijk werd aangegeven ter zitting, gaat verzoekende partij hieraan evenwel voorbij. Waar zij op zitting veelvuldig kritiek uit op het CGVS, zoals dat de analyse van het CGVS niet kan gevolgd worden en het CGVS niet kan gevolgd worden waar met betrekking tot de zoektocht naar werk in Griekenland naar interimkantoren of een zoektocht via internet wordt gewezen en waar verzoekende partij het CGVS cirkelredeneringen verwijt, is die kritiek niet dienstig. Bovendien, zo zij die kritiek aan het adres van de commissaris-generaal niet reeds in haar verzoekschrift heeft aangehaald, en deze dus reeds mee in acht werd genomen, licht verzoekende partij niet toe en toont zij niet aan waarom zij dit niet eerder kon aanvoeren, waarbij erop wordt gewezen dat een vraag tot horen niet dient om het verzoekschrift uit te breiden (zie hieronder punt 5.2.).

5.2. In zoverre de in de aanvullende nota's aangehaalde elementen en argumenten dateren van voor het verzoekschrift en pas voor de eerste maal bijgebracht worden per aanvullende nota, worden deze uit de debatten geweerd. Deze hadden namelijk reeds eerder aangebracht kunnen worden bij het verzoekschrift. Aanvullende nota's dienen niet als en kunnen, net als evenmin de vraag tot horen, niet (dienstig) worden aangewend als uitbreiding van het ingediende verzoekschrift.

De procedure in artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet is namelijk niet bedoeld om door middel van een aanvullende nota de middelen uit het verzoekschrift uit te breiden. Deze bepaling biedt de partijen enkel de mogelijkheid om nieuwe elementen, in de zin van elementen die zij onmogelijk eerder konden aanbrengen, alsnog in een aanvullende nota aan te reiken.

Een verzoek tot horen na een beschikking op grond van artikel 39/73 van de Vreemdelingenwet heeft op zijn beurt, zoals hoger reeds wordt opgemerkt in punt 2 van het arrest, dan weer uitsluitend tot doel mee te delen dat men zijn standpunt alsnog op de terechtzitting wil uiteenzetten. De vraag tot horen biedt de betrokkene echter geenszins de mogelijkheid om nieuwe middelen of argumenten aan te voeren of om onvolkomenheden in het verzoekschrift alsnog recht te zetten. Het gaat er enkel om dat de betrokkene die daarom verzoekt de mogelijkheid krijgt zijn standpunt op de terechtzitting uiteen te zetten indien hij het niet eens is met de in de beschikking opgenomen argumentatie (RvS 26 juni 2013, nr. 224.092; RvS 29 oktober 2013, nr. 10.017 (c)). Een verzoek tot horen dient niet om het verzoekschrift uit te breiden, en kan en mag derhalve niet als dusdanig worden gebruikt. Andere in de vraag tot horen neergeschreven opmerkingen en argumenten dan de loutere vraag om naar aanleiding van de beschikking 39/73 van de Vreemdelingenwet te worden gehoord op zitting, zijn om die reden niet dienstig, nuttig of ontvankelijk.

In zoverre verzoekende partij in haar aanvullende nota's informatie, elementen en/of argumenten aanbrengt die zij al eerder in het verzoekschrift had kunnen aanhalen maar dat niet heeft gedaan en die dus niet “nieuw” zijn, wordt hier aldus niet (dieper) op ingegaan. Dit is o.a. het geval wat betreft het onderdeel *“Betreffende de analyse tegenover het land van herkomst”* van de aanvullende nota, daar dit in het verzoekschrift had kunnen worden ingeroepen, wat evenwel niet het geval is. Bovendien is de situatie in verzoekende partij haar land van herkomst/land van gewoonlijk verblijf Palestina niet dienstig hier gelet op de internationale bescherming die zij in Griekenland geniet en waarvan zij niet aantoonde dat deze niet langer effectief of toereikend is (*infra*).

5.3. Algemene situatie voor begunstigden van internationale bescherming in en bij terugkeer naar Griekenland

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de verstreekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigen van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat gericht is op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders en het faciliteren van de overgang van verzoeker naar statushouder.

In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland ("Communication on the status of migration management in mainland Greece", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform Taxisnet ("Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen ("Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om het worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

Afgifte van een AFM

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben. Persoonlijke gegevens worden echter niet automatisch geactualiseerd door de Griekse overheden eens er internationale bescherming is verleend. Statushouders moeten daartoe een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY). Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM kregen bij het indienen van hun verzoek om internationale bescherming, en vervolgens internationale bescherming en een ADET hebben verkregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 geen AFM hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder.

Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiendienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen ("Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, 18 september 2025, p.236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPE) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023 (hierna: AMKA-verordening), is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van "een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt". De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds

22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale bijstand te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23). Het bewijs van verblijf in het land kan bestaan uit één van de volgende documenten: eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een certificaat van aanwerving van een werkgever of een arbeidsovereenkomst die is geüpload in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI) of een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen voorleggen. Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI geüpload arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; Country Report: Greece. Update 2024, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267)

Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, pasfoto's voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asieltkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta ("Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19).

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer kan derhalve precair en problematisch zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

Huisvesting

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomscursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus "the European way of life", en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de factsheet van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (Kéntro Ensomátosis Metanastón, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria: (i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asiendienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale

bescherming volgens de relevante wetgeving; (ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (Dimosia Ypiresia Apascholis, DYP); (iii) registratietermijn: begunstigten moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigten zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland ("COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior", 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; "Communication on the status of migration management in mainland Greece", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven ("COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior", 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 32).

Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA. In het RSA/PRO ASYL-rapport wordt tevens gesteld dat een actieve AMKA nodig is. Om deze reden stelt RSA/PRO dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34). De Raad wijst er hierbij op dat een certificaat van aanwerving van een werkgever, d.i. in wezen een werkbelofte, op zich volstaat om een AMKA te activeren en om vervolgens met deze actieve AMKA de toegang tot de arbeidsmarkt, met alle rechten en plichten, te verkrijgen.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistiek. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld ("Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de integratie van statushouders in de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren, zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van

werk, enz. ("Communication on the status of migration management in mainland Greece", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract of zelfstandig ondernemerschap. Er wordt benadrukt dat statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot het sociale bijstandstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Asielwet, daar het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen nadat hen internationale bescherming werd verleend. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto*-uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Meer dan twee jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25-27; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. 'cash assistance'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd

minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een actieve AMKA alsook een bankrekening hebben ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; "Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

Gezondheidszorg

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen. Ondanks dit wettelijk kader, wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg, is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35).

Statushouders met een actieve AMKA maar zonder ziektekostenverzekering hebben sinds maart 2022 niet langer toegang tot privé dokters. Deze statushouders kunnen enkel een beroep doen op dokters uit openbare ziekenhuizen of gezondheidscentra voor het voorschrijven van medicatie, therapeutische operaties en diagnostische onderzoeken.

De AMKA-verordening zorgt er verder voor dat statushouders die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en geen actieve AMKA bezitten, automatisch van toegang tot de publieke gezondheidszorg worden uitgesloten.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 49-51).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, onder andere psychologische begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 50).

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 49-51; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

Verlenging van een ADET

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

Recente cijfers van RSA betreffende de eerste helft van 2025 maken melding van vertragingen op grote schaal met lange wachttijden. Eind juni 2025 bedroeg het aantal lopende aanvragen voor verlenging van verblijfsvergunningen voor vluchtelingen en houders van subsidiaire bescherming 6.452. Hiervan waren 1048 aanvragen al meer dan 6 maanden aanhangig, terwijl meer dan 1.500 verlengingen van verblijfsvergunningen al meer dan een jaar in behandeling zijn.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor

langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd ("Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning ("Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. "Alkyoni II") kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precarie situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien zijn verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een precarie situatie terecht te komen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kunnen de statushouders ook een "certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus" of een "certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming" verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten, die tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende een aantal maanden, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale bijstand. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen. In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; "Communication on the status of migration management in mainland Greece", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Recente informatie van RSA van 30 september 2025 vermeldt dat er een toename is van terugkeer naar Griekenland van andere EU – lidstaten en in het bijzonder van Duitsland en Zwitserland die samen bijna 3000 van de 3279 verzoeken tot readmissie van begunstigten van internationale bescherming aan Griekenland overmaakten in de eerste helft van dit jaar. Evenwel zijn er grote wettelijke en praktische obstakels wat betreft de toegang tot documenten en basis socio-economische rechten. Een kritiek punt is de langdurige vertraging in de vernieuwing van identificatiedocumenten van begunstigten van internationale bescherming, waardoor een groot aantal statushouders in precarie situaties belanden door het gebrek aan een geldige verblijfsvergunning (ADET), nodig om toegang te hebben tot basisrechten en diensten.

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de Greek Council for Refugees (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten ("Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit het geheel van de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens

ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Besluit

Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, “een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak” (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89). Deze drempel “wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling” (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer preciaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met “alle gegevens van de zaak” (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Wat deze individuele omstandigheden verder betreft, blijken de recente wetswijzigingen een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoekende partij toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat zij zich op de beschermingsstatus die haar in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat zij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest van de Grondrechten (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 54).

5.4. Persoonlijke situatie van verzoekende partij als Grieks statushouder

In de beschikking van 23 september 2025 wordt uitgebreid ingegaan op de persoonlijke situatie van verzoekende partij als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland en worden de door haar aangehaalde individuele elementen omstandig besproken, waarbij wordt vastgesteld dat ze niet aantoont dat ze persoonlijk haar rechten en voordelen als statushouder in Griekenland niet meer kan laten gelden en een situatie van materiële deprivatie dreigt.

Verzoekende partij slaagt er niet in om hierop een ander licht te werpen. Ze brengt geen concrete en dienstige elementen bij die anders doen besluiten.

Afgezien van het vernoemen wanneer zij precies internationale bescherming in Griekenland verkreeg, met name haar vluchtelingenstatus in februari 2023, gaat verzoekende partij ter zitting totaal niet in op haar persoonlijke situatie en levensomstandigheden als statushouder in Griekenland en de individuele beoordeling ervan in de beschikking.

Ze laat die concrete bevindingen van de beschikking totaal ongemoeid en onbesproken, zoals waar o.a. wordt vastgesteld:

- Verzoekende partij beschikt over een Griekse verblijfsvergunning die nog geldig is tot en met 22 februari 2026;
- Verzoekende partij haar houding en handelen wijzen erop dat zij geenszins van plan was om in Griekenland een duurzaam leven en een toekomst uit te bouwen, nu ze amper 3 maanden in Griekenland is gebleven nadat ze er internationale bescherming verkreeg en ze verklaarde bovendien zelf uitdrukkelijk dat zij oorspronkelijk de bedoeling had om vanuit Athene naar België door te reizen, maar dat ze dit plan moest opbergen omdat ze in Kos werd opgepakt;
- Verzoekende partij slaagde er in Griekenland in om onderdak te vinden;
- Uit haar verklaringen blijkt niet dat ze ernstige pogingen heeft ondernomen om in Griekenland werk te vinden;
- Verzoekende partij heeft geen concrete initiatieven genomen om een bestaan in Griekenland uit te bouwen en er haar rechten te doen gelden, hoewel ze een gezonde volwassen man is die bovendien over een netwerk en middelen beschikt om haar verblijf in Griekenland alsook haar vertrek en verdere reis doorheen Europa te bewerkstelligen; en ze geeft blijk van een grote mate van zelfstandigheid, zelfredzaamheid en ondernemendheid;
- Er kan niet afgeleid worden dat verzoekende partij buiten haar eigen wil om in de onmogelijkheid was om haar rechten in Griekenland te doen gelden, waarbij het haar toekomt om de middelen die het recht en haar status haar hiertoe bieden in Griekenland terdege te gebruiken, hetgeen ze evenwel niet aantoont dat ze niet aantoont deze afdoende te hebben benut, laat staan te hebben uitgeput.

Waar verzoekende partij reeds van in het begin bij het verkrijgen van haar ADET in 2023 er goed van op de hoogte is of minstens kon zijn dat de geldigheid ervan op 22 februari 2026 verstrijkt, en zij blijkens haar verzoekschrift van 10 april 2025 oftewel reeds ruim 9 maanden goed bewust is van de obstakels en problemen die zich voordoen bij de vernieuwing/verlenging van Griekse verblijfsvergunningen, blijkt nergens uit dat zij de afgelopen maanden zelf ook maar enige concrete stap heeft gezet om zich hierover bij de Griekse instanties te informeren, laat staan zelf al enige concrete stap heeft gezet teneinde haar Griekse verblijfsvergunning te laten verlengen, al dan niet met hulp van anderen zoals bijvoorbeeld haar advocaat in België. De verantwoordelijkheid hiervoor, en meer algemeen voor al haar Griekse documenten zoals er ook de AMKA en AFM zijn en ruimer de rechten en voordelen voortvloeiende uit de internationale beschermingsstatus, rust op verzoekende partij zelf.

Verzoekende partij toont niet aan dat het niet mogelijk zou zijn een duplicaat van haar ADET te verkrijgen en haar ADET te laten vernieuwen/verlengen en maakt evenmin aannemelijk dat zij in Griekenland geen AMKA en AFM kan verkrijgen. Bovendien werd eerder in de beschikking al gewezen op het voor haar voorhanden zijn van een netwerk en middelen alsook het feit dat verzoekende partij een grote mate van zelfstandigheid, zelfredzaamheid en ondernemendheid vertoont, gelet o.a. ook op haar arbeidsactiviteiten in België waaruit blijkt dat zij in staat is zich in een onbekend land te integreren en waarbij ze niet aantoont dat dit niet in Griekenland zou kunnen waar ze na het ontvangen van internationale bescherming slechts een korte periode

nog verbleef en ze geen of weinig doorgedreven pogingen deed om er werk te vinden aangezien ze noch de Griekse instanties hierbij naar hulp of begeleiding vroeg noch naar interimkantoren of organisaties ging.

Aangezien verzoekende partij heden nog over een geldige Griekse verblijfsvergunning beschikt, is de vraag naar het voorhanden zijn van een netwerk en middelen thans niet aan de orde. Hoe dan ook neemt dit niet weg dat los van haar zelfredzaamheid al werd vastgesteld dat verzoekende partij over een netwerk en middelen beschikt, waardoor aangenomen wordt dat zij bij een eventuele wachtperiode bij de vraag tot verlenging/vernieuwing van haar ADET en aanvraag tot andere Griekse documenten deze kan overbruggen. Dat zelfredzaamheid en hulp van anderen verschillende zaken zijn zoals op zitting wordt opgeworpen, werpt geen ander licht op het voorgaande. Bovendien blijkt zij over beide te beschikken en volstaat het, daar haar ADET nog geldig is, te herhalen dat zij een gezonde man zonder kwetsbaarheid is die zelfstandig en zelfredzaam en ondernemend is, getuige hiervan ook haar arbeidsactiviteiten in België.

Verzoekende partij gaat met haar algemeen betoog ter zitting, waarbij ze nagenoeg hoofdzakelijk de algemene situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland aankaart, voorbij aan haar eigen persoonlijke verantwoordelijkheid en doen en laten, en veeleer nalaten om als Grieks statushouder te handelen. Wat betreft haar beperkte en gebrekkige pogingen om zich als statushouder in Griekenland te integreren, verwijst de Raad naar hetgeen hierover in de beschikking wordt vastgesteld, vaststellingen die verzoekende partij niet ontkracht of weerlegt.

Overigens is de opmerking van verzoekende partij op de zitting dat “of ze nu haar documenten al dan niet verloren is”, eerder bevreemdend aangezien verwacht wordt dat verzoekende partij zelf wel weet of zij haar Griekse documenten heeft verloren of niet. Dat verzoekende partij hier niet duidelijk en eenduidig over is zoals ook al eerder werd vastgesteld, ondermijnt haar geloofwaardigheid. Hoe dan ook slaagt verzoekende partij er niet in een ander licht te werpen op hetgeen wordt vastgesteld inzake haar Griekse verblijfsvergunning en de mogelijkheid, zoals die blijkt uit de beschikbare landeninformatie, om andere documenten zoals de AMKA en AFM te verkrijgen. Door louter te wijzen op het feit dat bij het vragen van een duplicaat een bepaalde procedure moet worden gevolgd, toont verzoekende partij niet aan dat ze geen duplicaat van haar ADET kan bekomen.

Wat verzoekende partij haar argumentatie ter zitting omtrent het Helios+ programma betreft en het feit dat zij door het verstrijken van de afgelopen jaren er sowieso geen toegang meer toe zal hebben, wordt erop gewezen dat verzoekende partij er zelf voor heeft gekozen om Griekenland reeds 3 maanden na het verkrijgen van internationale bescherming te verlaten, hetgeen blijkens haar uitleg eerder op het persoonlijk onderhoud bovendien zelfs al vroeger de bedoeling was, en ze toont hoe dan ook niet aan dat zij, indien ze effectief toegang tot dat programma van Helios zou hebben gezocht en mits het voldoen aan de vereiste voorwaarden, er geen recht op had.

Hoe dan ook toont verzoekende partij niet aan dat zij bij een terugkeer naar Griekenland als statushouder geen toegang zou hebben tot huisvesting of andere aan haar status verbonden rechten en voordelen zoals toegang tot de arbeidsmarkt, (taal)onderwijs, sociale voordelen en zo voorts. Verzoekende partij overtuigt geenszins van het tegendeel en laat, door zich voornamelijk te beperken tot het algemeen schetsen van de algemene situatie voor begunstigden van internationale bescherming en voorts het formuleren van algemene opmerkingen, na om concrete en dienstige elementen en argumenten bij te brengen die anders doen besluiten wat betreft haar eigen, persoonlijke situatie als Grieks statushouder. Hetgeen dienaangaande eerder concreet werd vastgesteld blijft, bij gebrek aan enige concrete en dienstige repliek, onverminderd gehandhaafd.

Zoals eerder werd vastgesteld, had verzoekende partij in Griekenland steeds onderdak en ze toont niet aan bij terugkeer geen toegang te zullen vinden tot huisvesting. De algemene stelling van verzoekende partij dat met 4 of 5 personen samenwonen niet impliceert dat je stabiliteit kent of een eigen woning hebt noch domiciliëring, is niet van aard hierop een ander licht te werpen. Met de algemene opmerking dat de enige hulp die men van lokale organisaties kan bekomen shampoo en tandpasta is, toont verzoekende partij niet concreet aan dat zij als statushouder in Griekenland haar uit de internationale beschermingsstatus voortvloeiende rechten en voordelen niet kan laten gelden, dat zij er geen leven kan ontplooien en toekomst kan uitbouwen en dat bij terugkeer een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie dreigt zoals geduid door het Hof van Justitie.

Dat, zoals ter zitting wordt aangevoerd, verzoekende partij begin juni 2023 haar verzoek om internationale bescherming in België indiende, ze pas begin maart 2025 werd gehoord en het CGVS pas eind maart 2025 een beslissing in het kader van haar beschermingsverzoek nam, staat los van het feit dat verzoekende partij, zoals eerder in de beschikking werd vastgesteld, ervoor koos om Griekenland al snel na het verkrijgen van internationale bescherming te verlaten, ze niet of nauwelijks de nodige stappen heeft gezet om zich als statushouder in Griekenland te integreren, maar het daarentegen duidelijk is dat zij geenszins een intentie, laat staan oprechte intentie had om er een leven en toekomst uit te bouwen. Dat dit niet mogelijk was en is en zij als statushouder in Griekenland haar rechten er niet zou kunnen laten gelden en haar situatie een was van

of bij terugkeer een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie dreigt, blijkt nergens uit en wordt door verzoekende partij niet concreet aangetoond. Dat haar procedure verzoek om internationale bescherming in België al lang bezig is en haar verblijf in België na de beslissing van het CGVS nog verlengd werd door huidig beroep bij de Raad in te dienen, werpt geen ander licht op het voorgaande. Integendeel, verzoekende partij heeft door te werken in België extra beroepservaring en financiële middelen opgedaan, en toont hiermee aan dat zij in staat is zich in een voor haar onbekend land te integreren, maar ze maakt evenwel niet aannemelijk waarom gelijkaardige inspanningen niet mogelijk zouden zijn, zo ze wil en zich hiertoe inzet, in de andere EU-lidstaat Griekenland waar ze reeds internationale bescherming geniet, dezelfde bescherming als diegene die ze hier in België verzoekt. Wat betreft de opmerking op zitting over het niet toepassen van de verkorte termijn, wijst de Raad erop dat hierop reeds werd ingegaan in de beschikking, in punt 2, en verzoekende partij laat die bevindingen van de beschikking geheel ongemoeid en doet er dan ook geen afbreuk aan.

Zoals al eerder werd aangegeven, komt het verzoekende partij zelf toe om *in concreto* aan te tonen dat zij in geval van terugkeer naar Griekenland een risico op zeer verregaande materiële deprivatie loopt, overeenkomstig de al aangehaalde relevante rechtspraak van het Hof van Justitie, die inzake de bewijslast immers bepaalt dat het *“aan verzoeker toekomt om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich kan beroepen op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de rechten die daaruit voortvloeien zodanig zijn dat hij niet terechtkomt in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.”*. Verzoekende partij blijft hiertoe echter in gebreke.

5.5. Gelet op de internationale bescherming die verzoekende partij in Griekenland geniet en waarvan ze niet aantoonde dat deze niet meer langer actueel of toereikend is, is de verwijzing naar de huidige situatie in Gaza en ruimer Palestina, hoe betreurenswaardig ook, niet relevant.

Aangezien de verzoekende partij reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, diende de commissaris-generaal niet opnieuw te bepalen of zij nood heeft aan een dergelijke status. De beoordeling of de verzoekende partij een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in haar land van herkomst/land van gewoonlijk verblijf dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden dat de aan verzoekende partij toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. De verzoekende partij is op dit punt in gebreke gebleven. In deze omstandigheden is haar argumentatie in de ter terechtzitting neergelegde aanvullende nota en haar verwijzing naar het arrest van het Hof van Justitie van 18 juni 2024, C-753/22, QY tegen Bundesrepublik Deutschland (GK), waarbij duiding wordt gegeven bij de verplichting van de autoriteit van de lidstaat om, wanneer zij het verzoek ten gronde onderzoekt in het licht van de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, rekening te houden met de beslissing van een andere lidstaat waarbij de verzoeker reeds internationale bescherming werd verleend, niet dienstig. *In casu* ligt er immers geen ontvankelijk beschermingsverzoek voor zodat er geen verder onderzoek nodig is.

Om voormelde reden zijn de veelvuldige verwijzingen in de aanvullende nota en die op de zitting naar de situatie in Gaza en ruimer Palestina, en UNRWA niet dienstig. Aan verzoekende partij werd immers internationale bescherming toegekend in Griekenland, waardoor haar huidig beschermingsverzoek in België louter en alleen ten aanzien van Griekenland wordt onderzocht en beoordeeld. De situatie in Palestina is om die reden niet aan de orde. Deze doet er hier niet toe.

6. Bijgevolg wordt, gelet op het voorgaande, geen afbreuk gedaan aan de in de beschikking opgenomen grond. Derhalve brengt verzoekende partij geen elementen naar voren waaruit blijkt dat zij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die haar reeds werd toegekend in Griekenland.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zeventien december tweeduizend vijftieng door:

M. RYCKASEYS,

kamervoorzitter,

R. VAN DAMME,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

R. VAN DAMME

M. RYCKASEYS